

Stichting Noordster terug op Scheveningen

Dr. Lelykade 156
2583 CN Den Haag
Email: info@sch236.nl
www.sch236.nl

Praairapport SCH 236 Noordster

Praaibericht No. 27 (mei 2022)

Het is weer mei. In vroeger tijden de maand waarin de graaitijd ten einde liep waarin de haringloggers werden klaargemaakt voor het nieuwe haringseizoen. Het gonsde aan de haven, waar een melange hing van verf, teer en taan met als feestelijk slotakkoord Vlaggetjesdag. Die tijd is voorbij maar op de *Noordster* houden we de traditie in ere – dit Praaibericht is dus eigenlijk een Graaibericht – en Vlaggetjesdag is er nog steeds: dit jaar op zaterdag 18 juni.

Vlaggetjesdag: 18 juni

Onze Noordster zal er dan vanzelfsprekend tot in de puntjes en feestelijk met vlaggen en wimpels versierd bij liggen, zoals het op het ‘Vlaggeschip van Scheveningen’ hoort.

De Noordster buitengaats op Vlaggetjesdag 1950

Het schip is de hele dag voor iedereen toegankelijk, niet alleen omdat het Vlaggetjesdag is, maar ook omdat het dan precies vijf jaar geleden is dat onze stichting op Vlaggetjesdag 2017 de logger van rederij Groen in eigendom verwierf – en dat is wel een lustrumfeestje waard. Er staan op de kade voor de Noordster twee kramen met informatie en we hopen dat er die dag veel donateurs bij komen. Aan boord wordt doorlopend op groot formaat de film ‘t Schot is te boord!’ afgespeeld: de prachtige in 1952 bekroonde documentaire waarvan de opnamen in 1951 werden gemaakt aan boord van de Noordster! Een passender locatie is niet denkbaar.

Donateursdag: 11 juni

Maar voordat het zover is houden we eerst onze jaarlijkse Donateursdag - eindelijk kan het weer - speciaal voor alle donateurs, die dan een preview krijgen van alles wat er aan boord te zien is en waarop we u bijpraten over de stand van zaken van de restauratie. De dag wordt

gehouden op zaterdag **11 juni van 15.00 tot 18.00 uur**. Zet het in de agenda: alle donateurs zijn van harte welkom! Vergeet niet uw monsterboekje mee te nemen.

Voortgang werkzaamheden - benedendeks

Intussen wordt er aan boord in opmaat naar Vlaggetjesdag gewerkt dat het een lieve lust is – en gelukkig kan het ook weer. De tegelvloer in kombuis en wasruimte is gelegd en de vloer van de publieksruimte benedendeks staat strak in de lak. De museumcommissie is bijna klaar met het inrichten van de vitrines met voorwerpen en documenten die betrekking hebben op het vissersbestaan aan boord. Zoals een boetnaald, monsterboekje, schippersdiploma, stakelpot, octant, en wat dies meer zij. Van Muzee Scheveningen, waarmee we een samenwerkingsovereenkomst hebben, kregen we diverse voorwerpen in langdurige bruikleen. Zoals een collecteblikje van HKS *De Hoop*, het hospitaalkerkschip dat zich vroeger onder de vissersvloot bevond voor het verlenen van medische, geestelijke en materiële bijstand en van de Noord- en Zuid-Hollandsche Reddingmaatschappij (NZHRM). Beide blikjes gingen aan boord onder de bemanning rond voor het doen van een gift, meestal aan het eind van het haringseizoen wanneer het ‘Bouweteelt’ was.

*O.a.
Collecteblikjes
HKS De Hoop
en NZHRM*

Verder diverse spullen die aan boord werden gebruikt, zoals een kaakmand, afhaalmand en zoutmand - wie kent het onderscheid nog? - een slagputs, oliegoed en dekens. Ook een in visserskleding gestoken pop, die zoals vroeger bij de visserman gebruikelijk met kleding en al in een van de kooien in het vooronder ligt. Als museale aanwinsten zijn verder te noemen een stripmes ingebracht door Nico Mos, terwijl we van Bert van der Toorn ook een stripmes kregen, maar dan met afgeslepen lemmet opdat het als kaakmes kon worden gebruikt.

*Van stripmes
tot kaakmes*

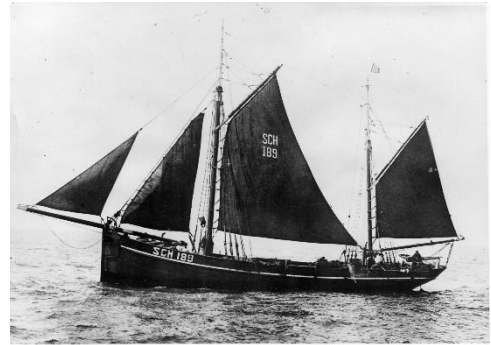
Piet Regeer vulde de collectie aan met een vuistdikke ‘Belgisch-Nederlandse Visserij Almanak uit 1952, zoals die destijds ook op de loggers werd gebruikt. Benedendeks is verder een begin gemaakt met de verwijdering van het interieur van het achterin oftewel de messroom, opdat ook die in de oorspronkelijk staat kunnen worden hersteld.

Bovendeks: origineel gatzeil

Bovendeks wordt de tuigage verder compleet gemaakt met het aanslaan van het gatzeil. Als de gelegenheid zich voordoet - bijvoorbeeld op Vlaggetjesdag - zal het bruin getaande zeil ook daadwerkelijk worden gehesen. Het is eigenlijk het enige zeil dat is overgebleven uit de tijd waarin de zeilloggers nog door windkracht werden voortbewogen met behulp van (ten minste) vier zeilen: een kluiver, stagfok en grootzeil aan de voormast en het gatzeil aan de achter- of bezaanmast.

Ook in de tijd dat de loggers waren gemotoriseerd en zeilen voor de voortstuwing niet meer nodig waren, bleef het gatzeil zijn functie behouden om een rustige ligging te bevorderen. Zo dus ook op de Noordster.

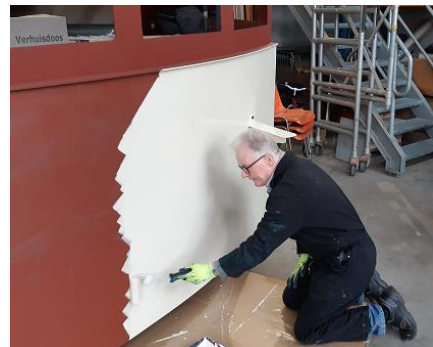
De zeillogger SCH 189 Jacob in 1927 onder volle tuigage

De motorlogger SCH 236 Noordster met gatzel

Bovendecks: brug krijgt oude gezicht

Intussen zijn we ook een eind gevorderd met een van de grootste klussen: het terugbrengen van de brug naar de staat van 1950. De huidige brug werd in 1972 geplaatst toen de *Noordster* stopte met de haringvisserij en werd omgebouwd voor de boomkorvisserij om twee jaar later te gaan varen als SCH 72 *Ali*. De voorkant van die brug passen we nu zodanig aan dat hij weer dezelfde vorm krijgt als toen, met weer de ramen geplaatst in houten sponningen en kozijnen. Dit frontsegment wordt bij Boeg Nautic gereed gemaakt en in zijn geheel in een keer aan boord geplaatst.

Vakschilder Bert van der Toorn

Frontsegment van de brug bij Boeg

De *Noordster* heeft daarmee dan weer helemaal haar oorspronkelijke aanzien terug gekregen. En daarmee haar gezicht dat beeldbepalend is voor een logger en waaraan men vroeger al op afstand een logger kon herkennen. Vanzelfsprekend brengen we op de brug ook alle oorspronkelijke kleuren terug, met op de voorkant de naam *Noordster* geschilderd in een blauwe wimpel op een achtergrond van de karakteristieke kleur zachtgeel.

Brug van de Noordster in oorspronkelijke staat in de jaren zestig

Front brug met wimpel

Als het klaar is gaat vanzelfsprekend ook de echte wimpel in top! We streven er naar dat het op Vlaggetjesdag klaar is.

Tot de Open Dag op 11 juni of op Vlaggetjesdag & hartelijke groet van brug en bestuur Tafel van de Noordster!

Mr Henk Grootveld

Voorzitter Stichting SCH 236 Noordster terug op Scheveningen